

ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Кобелєв М.О., аспірант
e-mail: mnaunnpz@gmail.com

Федорчук М.І., д-р с.-г. наук, професор
e-mail: mfedorchuk01@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Зрошувани землі є ідеальним варіантом для розміщення посівів озимого ріпаку з гарантованою та передбачуваною прибутковістю. Технологія вирощування цієї олійної культури на зрошенні потребує досконалого підходу, адже значні матеріальні вкладення вимагають відповідної віддачі. Врожайність озимого ріпаку за умов штучного зволоження повинна наближатися до потенційної генетичної продуктивності [1].

На зрошуваних землях Навчального науково-практичного центру Миколаївського національного аграрного університету (ННПЦ МНАУ) впродовж 2018-2022рр. відпрацьовували технологію вирощування гібридів ріпаку озимого. Основні напрямки досліджень були направлені на визначення оптимальних строків посіву, способів отримання дружніх сходів рослин, застосування видів основного обробітку та розробки системи мінерального живлення. Кожного року закладали демонстраційні посіви гібридів різних оригінаторів для визначення найбільш придатних до виробництва.

За три роки напрацьовань були визначені оптимальні елементи технології вирощування гібридів ріпаку озимого за умов зрошення:

Посів озимого ріпаку за умов зрошення проводився вузькорядним способом рядковою сівалкою з прикотуючими котками для утримання глибини посіву 2,0-2.5 см з нормою висіву рекомендованою виробниками насіння 500 тис. шт./ га. Оскільки насіння ріпаку є дрібним (маса 1000 шт. у основних виробників гібридного насіння коливається від 5,3 до 8,2 г), обов'язковим елементом технології було прикочування важкими котками для забезпечення контакту насіння з ґрунтом, що давало більш повноцінні і дружні сходи за умов вологозарядкового поливу у нормі 350-500 м³/га перед посівом. Причому посів проводився одразу після підсихання поверхні поля – кожний прогаяний день зменшував густоту сходів на 4-7% [2].

При плановій врожайності 4,0 т/га озимий ріпак виносить з основною і побічною продукцією: до 120 кг/га P₂O₅, від 160 до 270 К₂O, до 240 кг/га N, до 80 кг/га S. Розрахунок норм внесення елементів мінерального живлення проводився з урахуванням їх доступної кількості у ґрунті.

Фосфорні добрива вносили одноразово під основний обробіток ґрунту у нормі 80 кг/га P₂O₅. Потреби у внесенні калійних добрив не було зовсім через високий вміст у ґрунті обмінного калію. Для задоволення потреб озимого

ріпаку у сірці по мерзлоталому ґрунту було внесено 200 кг/га сульфату амонію [2].

Особливу увагу було приділено азотному живленню. Виявлено, що при посіві по стерньовому попереднику азот потрібно вносити вже з осені для компенсування втрат на розкладання соломи мікроорганізмами. Ігнорування цього підживлення неминуче негативно позначувалося на розвитку рослин аж до стану пригнічення та почервоніння листя наприкінці осіннього етапу вегетації. Весняне підживлення азотом проводили у 2 етапи: аміачна селітра по мерзло-талому ґрунту та карбамід у фазу кінця стеблунання-початку бутонізації. Підживлення проводили розкидачем добрив. Спосіб проведення підживлення за методом Бузницького (сівалкою) травмував рослини, викликаючи зниження продуктивності. Загальна норма внесеного азоту становила 66 кг/га з осені та 180 кг/га навесні.

Виходячи з проведених досліджень вирощування гібридів озимого ріпаку на зрошенні в умовах Півдня України, слід враховувати наступні рекомендації:

1. При виборі способу основного обробітку ґрунту, після попередника озимої пшениці, слід віддавати перевагу поверхневому обробітку ґрунту за умов рівномірного розподілу післяжнивних решток та якісного їх загортання.

2. Перед посівом, за умови недостатнього зволоження, застосовувати прикочування розрихленого ґрунту важкими котками.

3. Обов'язково проводити вологозарядковий полив перед посівом озимого ріпаку.

4. Обов'язкове внесення азотних добрив, що сприятимуть отриманню високих стабільних врожаїв гібридів досліджуваної культури.

Список використаних джерел:

1. *Український ринок ріпаку: високий світовий попит формує нові торгові потоки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apk-inform.com/uk/exclusive/topic/1522808>.*

2. *Рапс и сурепица / Д. Шнаар // Выращивание, уборка, использование. – М., 2007. – 320 с.*

3. *Рапс озимый /Ф.Ф.Адамень, Ю.В.Плугатарь / С., 2016 – 340 с.*

УДК 619:614.

ПРОФІЛАКТИКА ВІРУСНИХ ХВОРОБ ПТАХІВ ПРИ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕДЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО ПТАХІВНИЦТВА

Курепін В. М., канд. екон. наук
e-mail: kurinc@ukr.net

Миколаївський національний аграрний університет

Ветеринарне благополуччя у сучасному промисловому птахівництві засноване на суворому дотриманні заходів біобезпеки. Фахівці впевнені: тільки так можна запобігти занесенню інфекції в господарство і обмежити вплив